

Gemeente Barneveld

T.a.v. College van Burgemeester & Wethouders
Raadhuisplein 2
3770 AB Barneveld

Datum: 25 mei 2023
Betreft: Schriftelijke vragen inzake zorgwekkende fenomeenanalyse
'Criminele zzp'ers in de zorg'

Geacht College van Burgemeester & Wethouders,

Namens de fractie van de Barneveldse VVD stel ik u, op grond van artikel 42 van de organisatieverordening van de gemeenteraad, enkele vragen over de zorgwekkende fenomeenanalyse 'Criminele zzp'ers in de zorg' van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost-Nederland (hierna afgekort: RIEC-ON) waaruit 192 strafbare feiten bij 28 van de 87 onderzochte zzp'ers aan het licht zijn gekomen.

Criminele zzp'ers in de zorg

De laatste jaren ziet RIEC-ON een flinke stijging van het aantal zzp'ers in de zorg. Het RIEC-ON krijgt steeds meer signalen dat criminele zzp'ers in de zorg actief zijn, waarbij hun cliënten niet alleen verstoken blijven van goede zorg, maar ook gevaar lopen slachtoffer te worden van, of geronseld te worden voor, criminele praktijken. Naar aanleiding van signalen hieromtrent onder andere in Ede, drong de gemeente Ede aan op nader onderzoek, waarna het RIEC-ON hier een eerste verkenning op uitvoerde in de vorm van deze fenomeenanalyse.

Het onderzoek

De uitkomsten van dit onderzoek vragen om brede aandacht voor dit probleem. Uit het onderzoek blijkt dat er in Oost-Nederland aantoonbaar criminele zzp'ers in de zorg werkzaam zijn. In totaal vonden de onderzoekers 192 strafbare feiten bij 28 van de 87 onderzochte zzp'ers. Zij hebben veroordelingen op hun naam staan variërend van geweldsdelicten tot drugscriminaliteit en werken vooral met kwetsbare doelgroepen zoals verstandelijke gehandicapten, alleenwonende ouderen en kwetsbare jeugd. Het is onwaarschijnlijk dat deze zzp'ers over een geldende VOG beschikken, terwijl dit meestal een voorwaarde is om in de zorg te mogen werken. Dit is een meer dan zorgelijke ontwikkeling.

Bewustwording

Het is lastig om dit probleem bij de kop te pakken stelt het RIEC-ON. Er zijn immers strenge regels over uitwisseling van informatie over personen. Maar bewustwording is een eerste stap. Daarbij roept RIEC-ON op om de barrière om zzp'er in de zorg te worden te verhogen. Er zijn wel stappen die gemeenten en regio's kunnen maken, om dit in de toekomst moeilijker te maken. Denk hierbij aan het screenen van zorgaanbieders, toepassen van de wet Bibob en aanpassingen in contractuele verplichtingen.

En ook de landelijke politiek roept het RIEC-ON op om dit fenomeen aan te pakken. Er ligt op dit moment een wetsvoorstel bij de Eerste Kamer (wetsvoorstel bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg), waarin het uitwisselen van fraudesignalen door gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren mogelijk wordt gemaakt. Maar ook op het gebied toezicht, handhaving, opsporing en vervolging is investeren nodig. Bijvoorbeeld in een systeem om, net als bij de kinderopvang, de VOG's permanent te kunnen monitoren.

Vragen

De Barneveldse VVD zou graag naar aanleiding van bovenstaande inleiding en het aandringen op stappen van het RIEC-ON door gemeenten antwoord willen hebben op de volgende vragen:

Algemeen

1. Is het college bekend met de recent gepubliceerde fenomeenanalyse 'Criminele zzp'ers in de zorg' van het RIEC-ON?
2. Zijn er door het college afgelopen jaren signalen ontvangen dat er criminele zzp'ers in de zorg actief zijn in Barneveld?
  - a. Zo ja, wat heeft het college met die signalen gedaan?

Screening van zorgaanbieders aan de voorkant

3. Worden zorgaanbieders aan de voorkant (bij de afsluiting van een overeenkomst) gescreend? Bijvoorbeeld door het aanleveren van bewijsdocumenten (waaronder een diploma en VOG)?
4. Worden deze documenten ook op echtheid gecontroleerd?
5. Sinds 1 oktober 2022 is het mogelijk om de Wet Bibob toe te passen bij het inkopen van diensten in het sociaal domein. Wordt dit door het college toegepast?
6. Zijn zorgaanbieders verplicht gesteld in de overeenkomst als zij gebruik maken van onderaannemers dit te melden aan de gemeente?
  - a. Zo ja, worden deze onderaannemers ook gescreend aan de voorkant (met behulp van de Wet Bibob)?
  - b. Zo nee, is college bereid om deze verplichting op te nemen in de overeenkomst met de zorgaanbieders?

Monitoren van zorgaanbieders

7. Vindt er fysiek toezicht plaats bij zorgaanbieders (steekproefsgewijs) op gemeentelijke/regionale kwaliteitseisen?
  - a. Zo ja, worden tijdens deze fysieke controles onderaannemers en zzp'ers ook gecontroleerd op gemeentelijke/regionale kwaliteitseisen?
  - b. Zo nee, is college bereid om fysiek toezicht in te stellen?
8. Zijn er clausules opgenomen in de overeenkomst dat bij staffbare feiten de overeenkomst ontbonden kan worden, indien sprake is van ernstig gevaar?
9. Uit het onderzoek blijkt ook dat 59 van de 87 onderzochte zzp'ers in de zorg geen staffbare feiten hebben gepleegd. Hoe zorgt het college ervoor dat die groep zzp'ers in de zorg zo min mogelijk hinder gaan ondervinden van de actieve screening en monitoring?

Regulering in contracteren aantal zorgaanbieders

10. Kiest het college ervoor om regulering toe te passen om minder zorgaanbieders toe te laten?
- Zo ja, is dit met als reden om de beperkte capaciteit van toezichthoudende organisaties beter en gericht in te zetten?

Communicatie over zorgcriminaliteit

11. Welke acties onderneemt het college om zorgaanbieders en inwoners te informeren over zorgcriminaliteit en de gevolgen daarvan?

Hervormingsagenda Jeugd

12. Los van deze schriftelijke vragen is op 17 mei jl. het principeakkoord bereikt over de inhoud van de Hervormingsagenda Jeugd. Is college bereid om binnen afzienbare tijd de gemeenteraad een raadsinformatiebrief te laten toekomen wat dit principeakkoord betekend voor Barneveld?

In afwachting van uw reactie en informatie.

Met vriendelijke groet,
Namens fractie van de Barneveldse VVD,

Jarne van Schaik
Raadslid

Bijlage: Rapport van RIEC-ON 'Criminele zzp'ers in de zorg'
<https://www.ede.nl/nieuws/criminele-zzpers-in-de-zorg>